

NGHỊ LUẬN VỀ MỘT SỰ VIỆC, HIỆN TƯỢNG ĐỜI SỐNG

Bài tập

1. Bài tập 1, trang 21, SGK.

2. Qua đài, báo, chúng ta được biết nhiều năm nay, các chuyến tàu hoả Bắc – Nam đi qua nhiều tỉnh thường bị một số người ném đá lên tàu, làm vỡ kính và gây thương tích cho khách đi tàu. Hãy viết một bài nghị luận bàn về hiện tượng đó.

3. Ở một vài tuyến đường quốc lộ thường có hiện tượng một số người rải đinh trên mặt đường, làm hỏng xe và gây tai nạn cho người đi đường. Sau khi xe bị thủng săm, có người chạy ra vá, thay săm với giá rất đắt. Viết bài nghị luận nêu suy nghĩ của em về hiện tượng đó.

4. Trình bày một sự việc, hiện tượng (như đã nêu trong bài tập 1) sao cho thấy được tầm quan trọng đáng quan tâm của nó.

5. Phân tích tác hại của việc hút thuốc lá.

Gợi ý làm bài

1. Có rất nhiều sự việc, hiện tượng xung quanh đáng để viết bài nghị luận. Ví dụ : vẽ bậy, viết bậy nơi công cộng ; làm ồn bên cạnh một phòng đang có người học ; đua xe, lạng lách trên đường phố,... Học sinh có thể phát hiện và kể thêm các hiện tượng tương tự như nói tục, nói, viết theo lối pha trộn tiếng nước ngoài lớn nhỏ,..

2. Đây là một sự việc gây bức xúc trong đời sống, một việc đáng xấu hổ cho người Việt Nam, nếu có khách nước ngoài đi tàu chứng kiến việc ấy. Phải nói đó là một hiện tượng thiếu giáo dục, lấy việc phá hoại, gây nguy hiểm cho người

khác làm trò tiêu khiển, là một hành vi vô ý thức và thiếu văn hoá. Hãy chỉ ra những chỗ sai trái của hành động đó và tác hại mà nó gây nên.

3. Lao động kiếm sống là hoạt động bình thường, nhưng đánh bẫy, gây nguy hại đến tính mạng của người khác để trục lợi thì đó là tội ác. Hành động vô lương tâm ấy cần được truy cứu trách nhiệm về mặt hình sự. Hãy viết bài trình bày hiện tượng, phân tích tác hại, phân tích tâm lí phạm tội và bày tỏ thái độ phần nộ của em.

4. Khi trình bày một sự việc, hiện tượng cần nêu bật tầm quan trọng đáng quan tâm của nó. Muốn thế cần chỉ ra : (1) Tính phổ biến, thường lặp đi lặp lại. (2) Sự nguy hại của sự việc, hiện tượng đối với xã hội (trật tự công cộng, sức khỏe, tính mạng, đạo đức,...) ; (3) Kêu gọi dư luận chú ý, quan tâm ngăn chặn, khắc phục.

Nếu là sự việc, hiện tượng tốt, như giúp người, cứu người, hiếu học, vượt khó,... cần chỉ ra các biểu hiện cao đẹp của sự việc, ý nghĩa đạo đức, nhân cách của sự việc đối với gia đình, xã hội. Khẳng định giá trị đáng biểu dương và học tập.

5. Phân tích lợi ích, tác hại, ý nghĩa của một sự việc, hiện tượng là thao tác không thể thiếu trong bài văn nghị luận. Phân tích tác hại của việc hút thuốc lá có thể chỉ ra mấy phương diện sau :

– Khói thuốc lá có chất độc hại gây hen phế quản, gây ung thư, đó là điều khoa học đã chứng minh.

– Hút thuốc lá có hại cho bản thân người hút, thường gây ung thư phổi, ung thư vòm họng và làm suy yếu các cơ quan nội tạng.

– Hút thuốc lá gây hại cho người xung quanh hít phải khói thuốc lá. Trong gia đình, khói thuốc lá gây hại cho người thân, đặc biệt là trẻ em.

– Tác hại của thuốc tiềm ẩn, không thấy ngay, cho nên nhiều người chủ quan khinh nhờn, không thấy “cái chết được báo trước”.

– Hút thuốc lá tiêu phí một khoản tiền không nhỏ vào việc có hại.

Tóm lại, hút thuốc lá là một thói quen gây hại nhiều mặt.